

החפשים יבטיחו להיות "גוט און פרום" אין לסמוך על זה כלל כי פיהם דיבר שוא והכתוב צווח "הרחק מפתח ביתה", וכבר הורה הנסיון מאלו המתאחדים עם שונאי ה', מה עלתה בידם. דברי הכותב באמת וצדק, קטן שבקטנים,

אלחנן בונם ווסרמן

*

אגרת אחרת שלח פעם רבי אלחנן אל מרן הגאב"ד הגר"צ דושינסקיא זצוק"ל בהם יוצא חוצץ "אודות איסור התחברות לרשעים" נגד הרבנות ואותו רב שעמד בראשם, תוך האזהרה החמורה שלא להתחבר אליהם.

ב"ה, אור ליום ד' שלח תרצ"ד

שלום וברכה לכבוד הרה"ג המפורסם כש"ת מה"ו יוסף צבי שליט"א דושינסקי.

אחד"ש בהדרת הכבוד בלי מכירו, הנה יודע אנכי ומכיר את דלות ערכי כי אינני כדאי להתייב לפני מלכים מאן מלכי רבנן, אבל כבר אמר החכם ההכרח לא יגונה, והנני מוצא את עצמי מחויב להציע דברי לפני כ"ג כי הדבר נוגע לחילול ש"ש ח"ו באופן נורא אשר בזה גם החלש יאמר גיבור אני.

כפי הנשמע עלתה הצעה לחבר ב"ד של החרדים לרבנות הראשית, והנה ידוע כי העומד בראש ה"ל כותב וחותם קו"ק לעורך יהודים לתת כסף לקרן היסוד, וידוע ג"כ כי כספי קרן היסוד הולכים לגדל כופרים להכעיס, וא"כ המעורר לתמוך בקרן זה הוא מחטיא את הרבים במדרגה היותר הנוראה. וכבר פירש ר"י בשע"ת הכתוב (משלי כז כא) כור לזהב ומצרך לכסף ואיש לפי מהללו, היינו כי הבחינה על איש היא להסתכל את מי יהלל, ואם רואים אנו שהוא מהלל רשעים יודעים אנו שהוא רשע גמור באופן שהדבר ברור שאסור להתחבר לאיש כזה, ולולי שאינני כדאי הייתי אומר כי המחזיק בהצעה זאת ראוי לנדותו.

והנה לבד גוף האיסור של התחברות לרשע, עוד יהא מה חילול ה' בכל העולם באופן מבהיל ח"ו, ואינני חושד את כ"ג כי יסכים לעצה נבערה זאת, אבל כפי הנראה נמצאו אנשים עניים בדעת תורה המסכימים לזה, והחובה על כל יראי ה' למחות נגדם בכל תוקף ועוז.

המוקירו ומכבדו כערכו הנשגב בלי מכירו, מברכו ואת כל הנלווים אליו בחיים ושלום וכל ט"ס.

אלחנן בונם ווסרמן

"מעשה סדום"

לפנינו מכתב גלוי לראשי "פועלי אגודת ישראל" שפירסם רבי אלחנן ב"דאס יודישע טאגבלאט" וכן ב"קול ישראל" (כ"ה אייר תרצ"ד), אשר תוכנו מעיד על המצב באותה שעה, ועל גבורת רוחו באותה תקופה, כאשר יצא בתוכחת מגולה ללא פחד, נגד תנועות הציונים שהלחיטו את הרוחות בעיניי הלאומיות, ביניהם בענין "עבודה עברית", אשר כדברי רבינו "אגרוף תורתך", וז"ל:

"ראיתי במ"ע כי הפועלים ה"עברים" העמידו שומרים אצל פרס יהודי, שלא להניחו ליקח פועלים אינם יהודים, ובין השומרים האלו היו גם חברים מפועלי אגודת ישראל.

והנה דבר פשוט הוא ומובן לכל, שאם יהיה הרשות ביד כל אחד מי שהוא, להיות שופט ושומר על דעת עצמו כרצונו, תמלא הארץ חמס ורצח, וע"כ הוסכם מימות עולם אצל כל האומות המנומסות, למנות אנשים מיוחדים הראויים לכך להיות שופטים בין איש לרעהו, וכן נצטוונו בתורה (דברים ט"ז, י"ח); "שופטים ושוטרים תתן לך וגו' ושפטו את העם משפט צדק", ואסור לאדם לבוא בעקיפין ובאלמות על חברו שלא ברשות בית דין, וזה אפילו יש לו טענה צודקת, לפי דעתו, על חבירו, ובעניינינו שאיש אחד בחר למלאכתו פועלים הנאותים לו יותר, אין שום טענה עליו, כי הרשות לכל אדם לעשות בשלו כרצונו, אלא שמצוה לבכר יהודים על עכ"ס אם אין ההבדל אלא בדבר מועט, ולא בדבר מרובה, לפי הערך. (הדברים אמורים פה רק ע"ד יהודים

גרמו חלישות הדעת לכ"ג, ע"י פחות ערך כמוני. ועוול גדול עשו, לפרסם ברחובות עיה"ק שלא ברשותי דברי מכתב פרטי, ולא אדע במה להפיש דעת כ"ג הרמה, אבל סהדי במרומים שלא עלה על דעתי להיות ח"ו מתריס נגדו ולפגוע בכבודו.

המשתחוה מרחוק מול הדרת גאונו, מברכו בברכת הדייט, כי יאריך השי"ת ימיו ושנותיו, ועיניו תחזינה בשוב ה' את שיבת ציון ע"י גואל צדק.

דברי תולעת ולא איש

אלחנן בונם ווסרמן

"הדבר מסוכן מאד"

להלן עוד אגרת בענין זה:

נשאלתי מאיש פרטי... שמים וארץ כי לא עלה... ולהפיצו ברבים... כי מי אני?... ב"ה בעיה"ק מו"ר דושינסקי ואלו... שלא כהוגן כי היה להם לשאול... על דעת עצמם כי עשאוני למו... ממני ויש לי עגמנ"פ רב מזה. את הגל... שמא הוסיפו שם דברים שלא כתבתי... יזכירו במכתבם.

בעיקר הדבר בענין איחוד עם חפשים הלוחמים (כנגד התורה ביד) רמה הנני דן לפני רבותי בקרקע כי הדבר מסוכן מאוד ואף (אם)